

MEMORIAL
Generał Marii Wittke

LECZYŃSKA Emilia

OLK KO AK Lwów
MALECZYŃSKA Emilia

zam. Trębicka
ps. „Era Janiszewska”, „Aleksandra”
„Luiza”

1626/WSK

J. 1626/WSK

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

..... Małeczynska

..... Emilia

..... Zaw. Trębicka

ps. "Ewa Janiszewska", "Aleksandra"
"Lwiza"

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 2 s. 1-2.

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 1

VI. Fotografie ✓ 20%, II/1

II. Materiały uzupełniające relację:

- Artykuł G. Nazur J. Hęgierski "Maleczyńska Familia (...)"
w "Konspiracja Ludzka 1939-1945", Katowice 1997, s. 119-120.
Fotografia. Kserokopia, k-2, s. 1-2.

117A G. Moraw, J. Wsgrzewski, Korypięcie Lwowskie 1939-1945, Lwów 1997

listopada 1981 i pochowany został w Opolu.

Zonaty był z Anną Wilniewczyca, córka płk. Wacława Wilniewczyca, w czasie kampanii września wojny dowódcy 74 pp, który prawdopodobnie w czasie okupacji niemieckiej przyjeżdżał na inspekcję AK do Lwowa.

Arch. UOP Kr.: 3590/III; AWIH/ III/21/12, k. 44, III/33/17, k. 14; III/33/80, k. 3; CA KC/PZPR: 203/XV-4, k. 50, 192, 203/XV-7, k. 202, 203/XV-32, k. 22; - *Proces szesnastu*; - R. Bielecki, J. Kulesza, *Pieczew*; C. Chlebowski, *Cztery z tysiąca*, W. 1981, s. 151; A./Chmielarz, *Kombinacja - rozmowy*, „Gazeta Wyborcza” 1995 nr 71 s. 14-15; E. Duraczyński, *Aresztowanie Szesnastu*, „Polityka” 1995 nr 13; tegoż, *General Iwanow zaprasza. Przywódca podziemnego państwa polskiego przed sądem moskiewskim*, W. 1989, s. 85-86; *Informator* (tamże zniekształcone nazwisko: Makusz-Woronica, ps. „Montanna”); A. K. Kunert, „Czy pan Igo Sym?”, „Stolica” 1978 nr 23; A. de Michelis, A. Rudniewska, *Pod rozkazami „Konfada”*, *Pierwsza monografia III Zgrupowania Obwodu Warszawskiego AK*, W. 1993 (tamże błędnie: Makusz-Wosowicz); W. Minkiewicz, *Wspomnienia (I) 1939-1954*, „Zeszyty Historyczne” (Paryż) 1987 z. 80 s. 134-139; NKWD o Polacie i Polakach. *Rekoniesans archiwalny*, pod red. W. Materskiego i A. Paczkowskiego, W. 1996; S. Pempel, *Pod znakami*; T. Sirzembosch, *Akcje*, tegoż, *Oddziały*; „Szary Niedźwiedź”, „Słowo Ludu” (Kielce) 1971 nr 84 s. 3; „Tekst” [K. Seko], *Bytomski ślad w „Procesie Szesnastu”*, „Życie Bytomskie” 1995 nr 23; tegoż, *Podstęp Sierowa. Sąd nad Polską Podziemną*, „Trybuna Śląska” 1995 nr 144; J. Węgierski, *Komendy*; - L. Sadowski, *Organizowanie*; - list S. Pempla z 23 XI 1986 (zbiory JW).

MALECZYŃSKA EMILIA, zam. Trębicka (1899-1981), przybrane nazwisko Ewa Janiszewska, ps. „Aleksandra”, „Luiza”, „Solveg”, nazywana „Mila”. Ur. 28 stycznia 1899 w Grębowie, pow. Tarnobrzeg, jedna z dwojga dzieci Stefana (1864-1915), zarządcy majątków, absolwenta Wydziału Filozofii UJ oraz Józefy Teresy z d. Podlewskiej. W 1917 ukończyła gimnazjum, rozpoczęła studia na Wydziale Filozofii Uniwersytetu Lwowskiego, po czym przeniosła się do Krajowej Szkoły Ogrodniczej w Wólce Kapitańskiej pod Lwowem, gdzie w roku akademickim 1917/1918 odbyła kurs ogrodniczy i pszczelarski. Od 15 XII 1918 do 20 VII 1919 brała udział w obronie Lwowa w szeregach Ochotniczej Legii Kobiet (OLK), dochodząc do stopnia plutonowego. Po odejściu z OLK z powodu złego stanu zdrowia odbyła 14-miesięczną praktykę gospodarczą w Medyce w majątku Pawlikowskich. Następnie studiowała na Wydziale Rolniczo-Lasowym Politechniki Lwowskiej, gdzie w 1923 uzyskała stopień inżyniera-rolnika. Od 1 XII 1923 do 1 VIII 1926 była asystentką przy Katedrze Uprawy Roli i Roślin na tym Wydziale. Potem do 1 XII 1928 prowadziła Zakład Hodowli Roślin w Ordynacji Wysuckiej na Pokuciu (własność Cyryla Czarkowskiego-Golejewskiego) i jednocze-

śnie administrowała jednym z folwarków tej ordynacji. Od 14 XI 1929 pracowała jako asystent w Zakładzie Oceny Nasion Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego we Lwowie. Brała też udział w działalności społecznej. Od kwietnia 1929 należała do Związku Legionistów Polskich, od 1932 była wiceprezesem, a od marca 1933 prezesem jego oddziału lwowskiego. Od maja 1937 zasiadała też w zarządzie Federacji Polskich Związków Obrótców Ojczyzny we Lwowie. Pełniła też funkcję sekretarza Wydziału Wykonawczego powołanego 27 XI 1938 we Lwowie funduszu „Dar Narodowy Obrony Lwowa”. Zasiadała również – od 2 IV 1939 – w Radzie Sekretariatu Porozumiewawczego Polskich Organizacji Społecznych we Lwowie.

Do wiosny 1940 M. pracowała we Lwowie w Stacji Botaniczno-Rolniczej Państwowego Instytutu Naukowego w Puławach. Zwolniona ze względów politycznych, przeniosła się do Stacji Ochrony Roślin, skąd również zwolniona po dwóch miesiącach, podjęła pracę jako robotnica fizyczna w uniwersyteckim Ogrodzie Botanicznym. W grudniu 1940 do pracy w ZWZ wciągnęła ją Bronisława Wysłouchowa, ps. „Biruta”, przybyła do Lwowa wraz z → płk. dypl. L. Okulickim. M. pracowała jako szyfrantka, ale po aresztowaniu B. Wysłouchowej 17 I 1941 jej kontakt z ZWZ urwał się. Po wkroczeniu wojsk

Emilia Maleczyńska

niemieckich powróciła do pracy w Stacji Ochrony Roślin, a ponownie do pracy konspiracyjnej wciągnęła ją w sierpniu 1941 → J. Grabska-Treterowa. Najpierw była szyfrantką, a wkrótce potem objęła kierownictwo referatu szyfrów w Oddziale V/K Komendy Obszaru Lwów. 22 XII 1943 została p.o. szefa Oddziału V/K Komendy Obszaru, a 15 II 1944 została mianowana na to stanowisko. W czasie akcji „Burza” nie ujawniła się, natomiast po jej zakończeniu w dalszym ciągu kierowała swym Oddziałem, już w ramach organizacji NIE. Jednocześnie w charakterze adiunkta pracowała w Katedrze Botaniki Lwowskiego Politechnicznego Instytutu. Udało jej się uniknąć 25 II 1945 aresztowania przez NKWD i od tej pory ukrywała się we Lwowie. W noy z 31 VIII na 1 IX 1945 opuściła Lwów i udała się do Krakowa.

W Krakowie początkowo pracowała jako przewodnik po Wawelu, po czym, będąc znana zbyt wielu ludziom, przeniosła się do Rogowa w pow. Opole, gdzie podjęła pracę jako asystent w Państwowym Zakładzie Hodowli Roślin. 21 XII 1948 została aresztowana w Krakowie i oskarżona o udział w pracach organizacji NIE. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z 4 II 1950 została skazana na 10 lat więzienia. Najwyższy Sąd Wojskowy utrzymał wyrok w mocy postanowieniem z 6 VI 1950. Karę odbywała w więzieniach w Warszawie, For-

donie, Bydgoszczy, Inowrocławiu. 14 V 1955 została przedterminowo zwolniona „na okres próbny do 21 grudnia 1958”. Na wniosek Prokuratora Generalnego Sąd Najwyższy postanowieniem z 20 XII 1958 wznowił postępowanie w Izbie Karnej, uchylił wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Wojewódzkiemu dla m. st. Warszawy. Ten ostatni 3 III 1960 wydał wyrok uniewinniający. Po zwolnieniu z więzienia pracowała jako starszy agronom w Wojewódzkiej Stacji Oceny Nasion w Opolu, jako kierownik ekspozytury tej stacji w Głubczycach. Po przejściu na emeryturę osiadła we Wrocławiu, gdzie 1978-1979 spisała swoje wspomnienia z pracy w ZWZ-AK. Zmarła 8 listopada 1981 we Wrocławiu i została pochowana na Cmentarzu Osobowickim.

Odnaczona była Krzyżem Orlą Lwowskich za udział w obronie Lwowa, Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami (26 VII 1944), medalami i odznakami oraz wnioskowana do odznaczenia Krzyżem Walecznych „za zasługi i odwagę osobistą”.

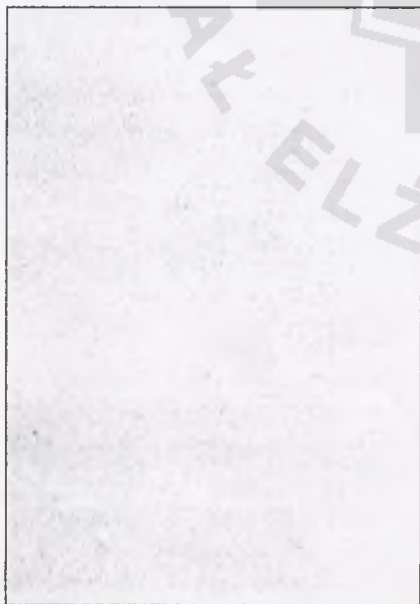
W 1947 M. poślubiła wdowca, Tadeusza Trębickiego (1891-1977), wnuka powstańca z 1863, zesłanego na Sybir.

Jej brat Karol (1897-1968) był wybitnym historykiem mediewistą, znawcą dziejów Śląska, dyplomatyki i paleografii, od 1946 pracownikiem Uniwersytetu Wrocławskiego, od 1950 członkiem PAU, następnie PAN.

AWIH: III/33/16, k. 39, 48, III/33/46, k. 10, 44; CA KC PZPR: 203/XV-13, k. 12, 203/XV-20, k. 52; CAW: Odrzuc. 25 VI 1938; – „Ziemia i Naród. Głos Ziemi Czerwińskiej” nr 3 z 30 I 1939 s. 10; – *Politechnika Lwowska* (tamże informacja o przyznaniu i odznaczeniu M-ej Krzyżem Walecznych); *Semper Fidelis*, Lw. 1930; J. Węgierski, *Komendy*; tegoż, „*Lwowskie*” *Określi*, s. 11-12, 19-20; E. Małczyńska-Trębicka, *Wspomnienia*; – *Wielki zjazd polskich działaczy społecznych obradował we Lwowie*, „Ziemia i Naród. Głos Ziemi Czerwińskiej” nr 8 z 17 IV 1939; – dokumenty w posiadaniu brataniicy, Kazimiery Małczyńskiej i JW; relacja Anny Trębickiej-Szewczykowej (zbiory JW); – nekrolog w: „TP” 1981 nr 49.

MARCINIAK PIOTR (1897-1941), ps. „Emil”, oficer służby stałej piech. WP: ppor. (1 VI 1919), por. (1 VII 1920), kpt. (1 I 1930), mjr (19 III 1937). Ur. 25 kwietnia 1897 w Kościanie, syn Franciszka i Michaliny z Juskowskich. Do szkoły elementarnej uczęszczał w Kościanie, gdzie współorganizował drużynę skautową, następnie ukończył 6 klas gimnazjum w Poznaniu. W kwietniu 1916 powołany do armii niemieckiej, służył m.in. w 13 DP i pododdziałach saperów oraz ukończył kurs oficerów piechoty armii nie-

Piotr Marciniak

T. 1626/WSK

AK
du64

MALECZYŃSKA Emilia

zam. TRĘBICKA

ps. "Ewa Janiszewska", "Aleksandra"
1939 "Luiza" 1945

v. Wypisy ze źródeł - nazwiskowe, karty
informacyjne 1.

i

J. 1626/WSK

odde III ^{AK}
Lwów

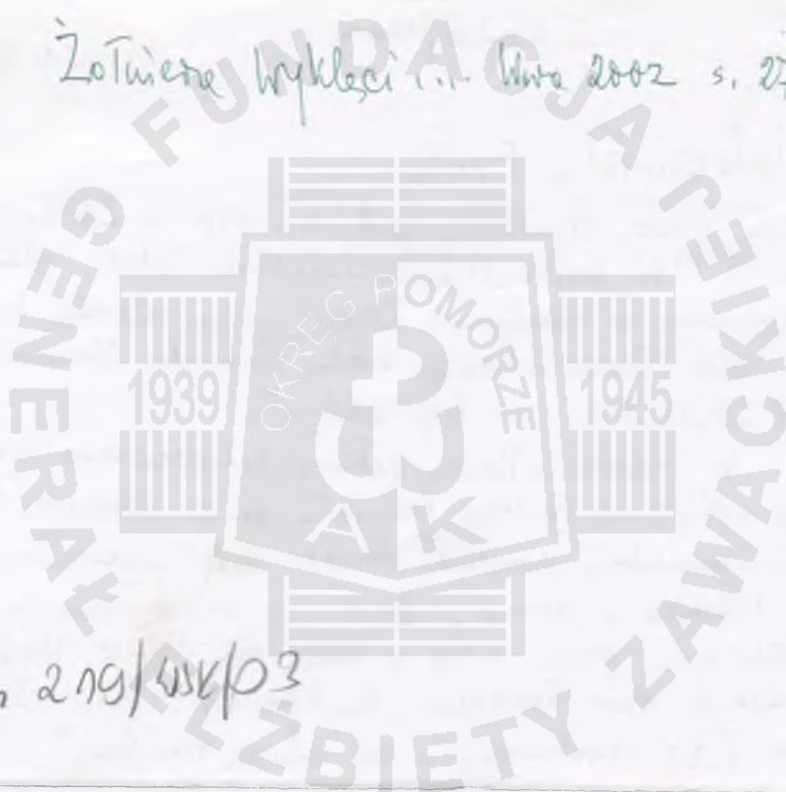
Malecryniska Eunita

inż. prac. naukowy, od XII. 1940 w ZWZ,
do I. 1941 Sanfrankca w Awerskiej Sabaz ptk L. Oku-
lickiego a następnie Kietowicko Kietowicko Suptow
w oddr. Technoi Kausp, subu Komendy Obratu III;
od 22. XII. 1943 był tego oddziatu.

W czasie „Bury” pełnił obywatelską funkcję
w „Nie”. 1. IX. 1945 przeniósł się do Ukrainy z celem
dokumentacji Komendy Obratu. Współpracował z ptk
J. Władysław „Janina”. 21. XII. 48 aresztowany i 4. II. 50
skazany przez WSR w Wnie na 10 lat, karę odby-
wał w Wnie, Fordonie, Bydgoscy i Inzroctawie.
14. V. 55 uwolniony „na okres próby”.

JN-K

Żołnierska Wyklęci i. r. Wzrost 2002 s. 27 ³⁰ Jols

Lds 219/458/03

OLK

KO

AK
Lwów

MALECZYŃSKA Emilia

zom. Trębicka

„Ewa Janiszewska”

„Aleksandra” „Luiza”

1626/USK
9

MALECZYŃSKA Emilia

MALECZYŃSKA Emilia

OLK KO AK Lwów

MALECZYŃSKA Emilia

Tam. TREBICKA

ps. "Ewa Janiszewska", "Aleksandra"
"Luiza"

FUNDACJA GENERALA ELŻBIETY ZAWACKIEJ
 Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
 oraz Wojskowej Służby Polek
 ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
 e-mail: rapak@wp.pl; www.zawacka.pl

MEMORIAL
 General Marii Wittek